

З В І Т

виконуючого обов'язки завідувача кафедри політичної соціології соціологічного факультету
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
НКУЛІНА В'ячеслава Сергійовича
про роботу кафедри у 2021-2022 навчальному році

1. ШТАТ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.

1.1. На кафедрі політичної соціології у 2021-2022 навчальному році працювало 9 науково-педагогічних працівників, які сумарно мали 6,0 посадових окладів, із них:

- 1.1.1. Кандидатів наук, доцентів – 6 (Дублікаш Т.М., Литовченко А.Д., Мурадян О.С., Кутирьова В.І., Серьогіна Н.С., Нікулін В.С.)
- 1.1.2. Кандидатів наук, старших викладачів – 1 (Бойко Д.М.)
- 1.1.3. Старших викладачів без наукового ступеня – 1 (Нехаєнко О.В.)
- 1.1.4. Викладачів без наукового ступеня – 1 (Запорожченко Р.О.)

1.2. Окрім того на кафедрі працювало 6 осіб навчально-допоміжного персоналу та 2 наукових співробітників:

- 1.2.1. Старших лаборантів з вищою освітою – 6 (Запорожченко Р.О., Нехаєнко О.В., Катруха Є.В., Музильов О.В., Пасічна Н.І., Губаренко В.І.)
- 1.2.2. молодших наукових співробітників – 2 (Яшкіна Д.Д., Музильов О.В.)
- 1.2.3. старших наукових співробітників – 1 (Бойко Д.М.)

1.3. Діяльність із забезпечення оптимального балансу досвідчених та молодих викладачів і науковців. На кафедрі політичної соціології з 9 науково-педагогічних працівників 3 – це молоді викладачі віком до 35 років (із них 1 – кандидат наука, 2 – без наукового ступеня).

2. НАВЧАЛЬНА РОБОТА.

2.1. Протягом 2021-2022 навчального року викладачами кафедри були розроблені та впроваджені у навчальний процес нові навчальні дисципліни, зокрема:

- 2.1.1. «Технології прийняття управлінських рішень»,
- 2.1.2. «Лобювання інтересів організацій»,
- 2.1.3. «Політологія»,
- 2.1.4. «Політичні комунікації»,
- 2.1.5. «Конфліктологія»,
- 2.1.6. «Вступ до спеціалізації: соціально-політичні та маркетингові дослідження»,
- 2.1.7. «Основи соціально-політичних та маркетингових досліджень».

2.2. Навчальне навантаження по кафедрі становило 3600 годин та було виконано викладачами кафедри у повному обсязі; це ж стосується і позанавчального навантаження НПП кафедри. Викладачі кафедри проводили лекційні та семінарські заняття, консультували студентів протягом семестру та перед іспитом, проводили заліки та іспити, керували курсовими проектами. Окрім того доцент Литовченко А.Д. та старший викладач Бойко Д.М. керували студентам-магістрантами з написання кваліфікаційної роботи.

2.3. Заняття проводилися у дистанційному форматі із застосуванням методик дистанційного (змішаного) навчання. Усі заняття проводилися онлайн за допомогою платформ Google Classroom, Moodle, Zoom, Telegram. Навчальні курси були адаптовані для дистанційної форми навчання: студентам надано в онлайн доступі навчальні матеріали, практичні завдання, підготовлено нові форми завдань для проведення заліків та іспитів.

2.4. Були підготовлені та розміщені на кафедральній сторінці факультетського сайту усі необхідні НМКД з кожної навчальної дисципліни.

- 2.5. Окрім того, на кафедральній сторінці було прикріплено розклад викладачів кафедри, план роботи кафедри, графіки консультацій тощо.
- 2.6. Також було оновлено інформацію щодо викладачів кафедри, наповнено їхні профілі та додані навчальні дисципліни, які ними викладалися.
- 2.7. Відбувався постійний контроль з боку в.о. завідувача кафедрою щодо комунікації між викладачами і студентами, наявності зібраних контактних даних студентів.

3. МЕТОДИЧНА РОБОТА.

3.1. Методичне забезпечення навчальних дисциплін:

- 3.1.1. Постійно здійснюється робота над оновленням методичних рекомендацій до виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- 3.1.2. Оновлено комплекси навчально-методичного забезпечення курсів, до складу яких входять робочі програми, рекомендації з виконання поточних та контрольних робіт, приклади залікових та екзаменаційних завдань, критерії оцінювання тощо;
- 3.1.3. Постійно здійснюється робота над оновленням робочих програм навчальних курсів та спецкурсів, розроблюються нові навчальні дисципліни;
- 3.1.4. Програми всіх курсів скоректовані для онлайн-занять;
- 3.1.5. Підготовлені та розроблені лекції та практичні заняття в форматі онлайн;
- 3.1.6. Оновлюються списки основної та додаткової літератури з навчальних курсів, пропозиції з тем контрольних, курсових та дипломних робіт;

3.2. Контроль якості навчального процесу:

- 3.2.1. Проведено 10 взаємних і контрольних відвідування занять науково-педагогічних працівників кафедри;
- 3.2.2. Проведено 14 відкритих лекцій;
- 3.2.3. Проведено аналіз проведення відкритих лекцій;
- 3.2.4. Розглянуто результати зимової та літньої екзаменаційної сесії;
- 3.2.5. Обговорено результати студентського моніторингу якості освіти.

4. НАУКОВА РОБОТА.

4.1. Протягом навчального року викладачами кафедри було опубліковано наукові статті, розділи монографій, зокрема 5 наукових публікацій у журналах, що індексуються системою Scopus та три розділи монографії у співавторстві, що видана міжнародним науковим видавництвом Springer (Palgrave Macmillan):

- 4.1.1. Aasland A., Filippova O., Deineko O., Zaporozhchenko R. (2021) Decentralization, Social Cohesion and Ethno-Cultural Diversity in Ukraine's Border Regions. In: Aasland A., Kropp S. (eds) The Accommodation of Regional and Ethno-cultural Diversity in Ukraine. Federalism and Internal Conflicts. Palgrave Macmillan.
- 4.1.2. Bakirov, V., Chumachenko, D., Chumachenko, T., Lvov, S., **Muradyan, O.**, Zholtkevych, G. (2021). Toward reference architecture of control system socio-epidemic processes of emergent infections. CEUR Workshop Proceedings [this link is disabled](#), 3038, pp. 109–115. (*Журнал індексується системою SCOPUS*).
- 4.1.3. **Boiko D.**, Chumachenko D., Chumachenko T., Lvov S., **Lytovchenko A.**, **Muradyan O.**, Zholtkevych G. (2021) The Concept of Decisions Support System to Mitigate the COVID-19 Pandemic Consequences based on Social and Epidemic Processes Intelligent Analysis. Conference: IT-professionals on Artificial Intelligence, 2021. At: <http://ceur-ws.org/Vol-3003/> (*Журнал індексується системою SCOPUS*).
- 4.1.4. Chumachenko, D., Chumachenko, T., Meniailov, I., **Muradyan, O.**, Zholtkevych, G. (2021). Forecasting of COVID-19 Epidemic Process by Lasso Regression. IEEE International Conference

on Information and Telecommunication Technologies and Radio Electronics, Proceedings. Pp. 80–83. (*Журнал індексується системою SCOPUS*).

- 4.1.5. Lytovchenko A., Boiko D., Yashkina D., Holm-Hansen J. (2021) The Discourse of Moderation and Cohesion as an Effective Electoral Tool: Sluha Narodu in Ukraine's 2019 Parliamentary Campaign. In: Aasland A., Kropp S. (eds) The Accommodation of Regional and Ethno-cultural Diversity in Ukraine. Federalism and Internal Conflicts. Palgrave Macmillan, Cham.
- 4.1.6. Lytovchenko, A., Boyko, D., Baieva, M., Ostapenko, H. (2021). Instruments and Perspectives of Coping with Pandemic COVID-19 in the Assessments of Medical Workers of the Kharkiv Region. Sociological Studios, 19 (2), 79–86. <https://doi.org/10.29038/2306-3971-2021-02-79-86>
- 4.1.7. Muradyan, O., & Yashkina, D. (2021). Дослідження життя соло у країнах Північної та Південної Європи. Sociological Studios, 1(18), 49-57. doi:10.29038/2306-3971-2021-01-49-57
- 4.1.8. Muradyan, O., Yashkina, D., & Semirnenko, K. (2021). Sociological Research of The Covid-19 Pandemic: a Thematic Review. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, (91), 40-48. doi: 10.32840/2707-9147.2021.91.5
- 4.1.9. Myhre M.H., Muradyan O., Nekhaienko O. (2021) Educational Reform and Language Policy in Ukraine: Implementation in the Border Regions. In: Aasland A., Kropp S. (eds) The Accommodation of Regional and Ethno-cultural Diversity in Ukraine. Federalism and Internal Conflicts. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-80971-3_7
- 4.1.10. Nekhaienko, O., Boyko, D., Zaporozhchenko, R., Lytovchenko, A., Yashkina, D. (2021). Group Nominations as an Instrument of Electoral Struggle: Ukrainian Discourse of 2019 Parliamentary Elections. Sociological Studios, 19 (2), 41–52. <https://doi.org/10.29038/2306-3971-2021-02-41-52>
- 4.1.11. Nikulin, V. & Kizilov, O. & Yashkina D. (2021) Social Demand for Healthy Food for Pupils in Ukraine: Case of Kharkiv Region, Advances in Social Science, Education and Humanities Research, vol 617. doi.org/10.2991/assehr.k.211218.004
- 4.1.12. Oksana Nekhaienko Patricia Hill Collins' concepts of intersectionality and Stephen Lukes' concepts of power in the sociological understanding of political correctness Eastern Review, ISSN: 1427-9657, Vol: 10, Issue: 1, Page: 73-84 DOI: <http://doi.org/10.18778/1427-9657.10.06>
- 4.1.13. Oksana Nekhaienko, Dmytro Boyko, Tatyana Chumachenko Socio-group Agents Promoting Vaccination against Covid-19: A Comparative Analysis of the Positions of Medical Workers and Blood Plasma Donors Proceedings of the International Conference on Social Science, Psychology and Legal Regulation (SPL 2021). Atlantis Press, 2352-5398, DOI: <https://doi.org/10.2991/assehr.k.211218.003>
- 4.1.14. Salnikova, S., **Muradyan, O., & Yashkina, D.** (2021). Міжнародні макросоціальні показники: потенціал соціологічної компаративістики. Sociological Studios, (2(19)), 63-78. doi: 10.29038/2306-3971-2021-02-63-78
- 4.1.15. Zaporozhchenko, Ruslan. (2021). Rethinking the Arab Spring in the context of geohistorical transformations. Ideology and Politics Journal, 3(19). P. 10-33. DOI: <https://doi.org/10.36169/2227-6068.2021.03.00002> (*Журнал індексується системою SCOPUS*).
- 4.1.16. Zaporozhchenko, Ruslan. (2022). Sovereignism as a vocation and profession: imperial roots, current state, possible prospects. Soviet and Post-Soviet Politics and Society, 239, pp. 231–279. (*Журнал індексується системою SCOPUS*).
- 4.1.17. Литовченко А., Дурнев А. (2021) Мемы в инструментарии символической борьбы. KELM: Knowledge, Education, Law, Management. 2021. No 6 (42). pp. 95-102 <http://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/7245> DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.6.15>
- 4.1.18. Литовченко А. Д., Бойко Д. Н., Нехаенко О. В., Яшкіна Д. Д., Мурадян Е. С. (2021) Доноры плазмы в социально-информационном поле в условиях пандемии. Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences, IX(47), I.: 258. P. 42-

46 <https://doi.org/10.31174/SEND-HS2021-258IX47->

09 http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/hum_ix_258_47.pdf

- 4.1.19. Нехаєнко О. В., Бойко Д. Н. Дискурс вакцинації від COVID-19: моделювання дискурсивних практик (на прикладі донорів плазми крові) Науковий журнал «Габітус», №29. ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2021 – с. 16-21 URL: DOI <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2021.29.2>
- 4.1.20. Яшкіна Д. (2021). Життя соло під час пандемії COVID-19: міжнародний досвід соціологічних досліджень. Український соціологічний журнал, 24, 23-35.
- 4.2.** Окрім того, співробітники кафедри були залучені до реалізації міжнародних науково-дослідних проєктів та НДР, що фінансується МОН України:
- 4.2.1. «Горизонт 2020» FUSILLI «Fostering the Urban Food System Transformation through Innovative Living Labs Implementation» («Сприяння трансформації міської системи харчування через впровадження інноваційних лабораторій життя»), що фінансується Виконавчим агентством з досліджень (REA), на підставі повноважень, делегованих Європейською Комісією, координується Фондацією КАРТИФ («Fundacion CARTIF», Іспанія) за участі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна як партнера (реєстраційний номер 101000717, термін реалізації проєкту: 01.01.2021– 31.12.2024 рр.) – залучені працівники кафедри: Мурадян О.С., Бойко Д.М., Литовченко А.Д., Запорожченко Р.О., Яшкіна Д.Д., Нехаєнко О.В.
- 4.2.2. Науково-дослідна фундаментальна робота №2-10-21 «Соціолого-математичне моделювання ефективності управління соціально-епідемічними процесами для забезпечення національної безпеки України» (2021-2022 роки). Науковий керівник: Мурадян О. С. Фінансування за 2021 рік – 879972 грн. – залучені працівники кафедри: Мурадян О.С., Бойко Д.М., Литовченко А.Д., Яшкіна Д.Д., Нехаєнко О.В.
- 4.3.** 28 грудня 2021 року відбувся захист дисертації аспіранта кафедри політичної соціології Музильова Олександра Володимировича (тема дисертаційного дослідження «Політики образи у конструюванні та відтворенні колективної пам'яті в сучасній Україні», науковий керівник — доцент кафедри політичної соціології Дублікаш Т.М.)
- 4.4.** Також кафедра активно брала участь у факультетському відборі конкурсу студентських наукових робіт, де було представлено роботи студента 3 курсу Ламеко Ігоря (керівник – викладач Запорожченко Р.О.), та студента 4 курсу Шевцова Михайла (керівник – доцент Литовченко А.Д.) Обидві роботи були відібрані та рекомендовані до участі у всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, що мав відбутися у квітні на базі Ужгородського національного університету. Але через російську військову агресію проти України конкурс не було проведено та перенесено на наступний навчальний рік.
- 4.5.** Співробітники та аспіранти кафедри активно брали участь у всеукраїнських та міжнародних наукових та науково-практичних конференціях:
- 4.5.1. Четверта звітна зустріч проєкту FUSILLI, що проходила на базі Столичного університету міста Осло (Норвегія), 07-10 червня 2022 року – доцент Мурадян О.С. та аспірантка Яшкіна Д.Д.
- 4.5.2. X Міжнародна науково-практична конференція «Від Вебера до Валерстайна: історична соціологія держав та світ-систем», що організована КПІ імені І. Сікорського (Київ, Україна), 9-10 червня 2022 року – викладач Запорожченко Р.О.
- 4.5.3. Global Policy Forum, що організовувався Університетом Мілану та ISPI (Італія), 20-21 червня – викладач Запорожченко Р.О.
- 4.5.4. Міжнародна конференція «Ukraine through Modern Perspective», що організована Ilia State University (Tbilisi, Georgia), 30 червня 2022 – викладач Запорожченко Р.О. та аспірантка Яшкіна Д.Д.

- 4.5.5. Загальні збори консорціуму проекту MOOD «Моніторинг подій спалаху для нагляду за хворобами в контексті науки про дані» (HORIZON2020), що організовувався Міжнародним дослідницьким інститутом «Агрополіс» (місто Монпельє, Франція), 12-14 липня 2022 року – Мурадян О.С.
- 4.5.6. Міжнародна конференція «Chance for Science», організована Лейпцизьким університетом (Німеччина), 08-09 вересня 2022 року – викладач Запорожченко Р.О. та аспірантка Яшкіна Д.Д.
- 4.5.7. Міжнародний колоквіум «HERA Closing Conference and Early Career Researcher», що організовувався у місті Вроцлав (Польща), 07-09 2022 року – Яшкіна Д.Д.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ВИХОВНА РОБОТА.

- 5.1. Протягом 2021-2022 навчального року чотири викладачі кафедри були кураторами академічних груп, а саме: Запорожченко Р.О. (СПМ-14), Нехаєнко О.В. (СПМ-24), Литовченко А.Д. (СПМ-44), Кутирьова В.І. (СТ-51). У період воєнного стану в Україні та після повномасштабного військового вторгнення РФ в Україну робота куратора набула особливого значення. Куратори академічних груп знаходилися на постійному зв'язку зі студентами, моніторили місце перебування, вирішували логістичні питання, координували гуманітарну допомогу та вирішення нагальних потреб, проводили психологічні консультації. Звіти про роботу кураторів заслуховувались на засіданнях кафедри.
- 5.2. Викладачами кафедри проводилася проорієнтаційна робота з приводу вступу на соціологічний факультет. Так, зокрема, доцент Литовченко А.Д. та старші викладачі Бойко Д.М. і Нехаєнко О.В. були кураторами-керівниками «Майстерні Старшокласника», яка організовувалася разом зі Студентським науковим товариством соціологічного факультету і була направлена на роботу з випускниками харківських шкіл.
- 5.3. У першому семестрі 2021-2022 навчального року кураторами академічних груп влаштовувалися походи до Музею історії Університету, ЄрміловЦентру, ЛандауЦентру, ЦНБ Університету тощо. Окрім того періодично проводилися неформальні зустрічі зі студентами, щоби переглянути фільм, прочитати науково-популярні лекції тощо. Серед основних учасників – Литовченко А.Д., Запорожченко Р.О., Нехаєнко О.В., Бойко Д.М.
- 5.4. Також кафедра брала активну участь в підготовці та організації міжнародної науково-практичної конференції «Соціологія у (пост)сучасності». До складу редакційної колегії збірника тез доповідей конференції входили Литовченко А.Д., Бойко Д.М., Нехаєнко О.В., Запорожченко Р.О., Яшкіна Д.Д. Окрім того Запорожченко Р.О. був модератором однієї із секцій конференції, яка через війну була перенесена на 30 вересня 2022 року, та виступав із доповіддю на пленарному засіданні конференції.
- 5.5. Окрім того, викладачі кафедри були залучені до організації IV Конгресу Соціологічної асоціації України, зокрема Дублікаш Т.М. та Бойко Д.М. керували секціями на конференції, а Мурадян О.С. керувала круглим столом, на якому обговорювалися результати міжнародного науково-дослідного проекту ARDU (Акомодація регіонального розмаїття в Україні), що виконувався кафедрою протягом 2019-2021 рр. у співпраці з центром NIBR (Столичний університет міста Осло, Норвегія).
- 5.6. Також викладачами кафедри були організовані неформальні гуртки для студентів 1 курсу ОП «Соціально-політичні та маркетингові дослідження» щодо висвітлення соціологічних проблематик сучасності.
- 5.7. Викладач Запорожченко Р.О. та аспірантка Яшкіна Д.Д. також були залучені до проведення тижня науки, що організовувався кафедрою у співпраці зі Студентським науковим товариством соціологічного факультету. Вони виступали з науково-популярними лекціями.
- 5.8. Працівники кафедри також активно були залучені до роботи в приймальній комісії 2022 року,

зокрема Мурадян О.С., Запорожченко Р.О., Яшкіна Д.Д. як працівники приймальної комісії. А також Литовченко А.Д., Бойко Д.М., Нехаєнко О.В. була залучені у якості інструкторів для проведення НМТ на базі Каразінського університету.

6. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ: ГРАНТИ, СТИПЕНДІЇ, МОБІЛЬНОСТІ

- 6.1.** Аспірантка кафедри Яшкіна Д.Д. є запрошеною дослідницею в University of Valladolid–UVA (Іспанія); отримала стипендію Лейпцизького університету (місто Лейпциг, Німеччина) для молодих вчених, що залишаються і працюють в Україні.
- 6.2.** Викладач Запорожченко Р.О. став запрошеним дослідником-нерезидентом в The New School of Social Research (Нью-Йоркський університет, Нью-Йорк, США), а також отримав стипендію Лейпцизького університету (місто Лейпциг, Німеччина) для молодих вчених, що залишаються і працюють в Україні.

Звіт затверджено на засіданні кафедри політичної соціології
протокол №12 від 19 липня 2022 року.

В.о. завідувача кафедри

В'ячеслав НІКУЛІН